

„Brus“ izhaja 5. in 20. dan vsacega meseca. — Cena za vse leto 4 glđ., za pol leta 2 glđ., za četrt leta 1 glđ.
Posamične številke po 20 kr. — Inzerati računijo se po dogovoru, sicer pa po 4 kr. vrsta.

„Dom in Svet.“

(Piše Ciril.)

Začetkom preteklega leta čutil je g. dr. Lampe v sebi neodstranljivo potrebo, da svojo svetilko postavi na polovnik. Začel je izdajati leposlovni list „Dom in Svet“ in s to „bliskovno svetilko“ razsvetljeval je leto dnij Marijanišče in tudi samega sebe.

Navadni ljudje neso čutili potrebe tacega lista, kdo bi tudi vodo v Savo nosil, kdo bi vodo sekal in oves „špičil“? V leposlovnem oziru bili smo dobro založeni. Za razumništvo skrbel je „Ljubljanski Zvon“, za mladino vrli „Vrtec“. Ker se niti „Kres“ ni mogel vzdržati, mislil bi bil vsakdo, da nihče ne bode skušal cepiti itak nedostatnih sil. A varali smo se!

Stara taktika, katerej se imamo zahvaljevati, da je slovenski Herostrat — Dagarin sežgal in uničil Preširnovne umotvore, kolikor jih je dobil v surovo svojo pest, da je Globočnik pesmi Levstikove za toliko let potisnil v temnice, pesniku samemu pa pokvaril vse življenje, da so Levstiku odjedli več nego skromno plačo pri „Matici Slovenski“, i. t. d. — izhaja dan danes v novem pomnoženem izdanji zopet na svetlo. Danes imamo mnogo „Globočnikov“ a nobenega dr. Pogačarja, nobenega Božidara Raiča več, da o Slomšek niti ne govorim.

Današnje gaslo je jedino to: Razcepiti in uničiti dosedanja leposlovna podjetja, uniformovati je v duhu zelotov Ljubljanskih. Besedo „Ljubljanskih“ vedoma naglašam, kajti v duhovniških krogih štajerskih, koroških in primorskih je vendar še dandanes nekoliko strpljivejšega duha, nego li v nas, na Štajerskem, Koroškem in Primorskem so v tem oziru razmere še boljše.

V Ljubljani pa se je ukoreninila šola Zwergerjeva in jeden njenih izrastkov je baš Lampetov „Dom in Svet“. Zatrjuje se, da je ta list namenjen srednjošolski mladini, katero treba čuvati strupenih leposlovnih proizvodov. „Dom in Svet“ bistri jej um in blaži ukus, bodi jej kažipot v mladostnih letih in nekaka duševna telovadnica! Prelep smoter! Poglejmo malo, kako se ta smoter doseza!

Gosp. dr. Lampe zasél je v prvi letošnji številki kritični prestol ter izredno pristranski ocenjeval dr. Vošnjakov roman „Pobratimi“. Da je ocena bila pristranska, dokazal bodem prihodnjič, danes vračam mu samo „šilo za ognjilo“ in se osmeljujem, baviti se s proizvodi njegovega duševnega deteta, z „Domom in Svetom“.

Zahteyati bi se smelo, da kdor tako strogo in deloma tako krivično kritikuje kako delo, kakor dr. Lampe Vošnjakove „Pobratime“, ki so po vseh slovenskih pokrajinah našli jako laskav odmev in vsestransko priznanje, da tak gospod ni neobčuten za bruno v lastnem očesu, ako ima že za tuji pezdur tako izredno bister vid. Estetična načela — bogoslovskih sploh pri tacihi proizvodih ne jemljem v poštev — morajo biti vedno ista in kdor graja dober roman, mora vendar skrbeti, da proizvodi v njegovem listu neso — pod ničlo.

Taka pa je, sicer dolga povest „Lepi dol“. Jaz bi jo krstil „Robinsonada na Nanosu“, ko bi se ne bal, da se s tem ne zamerim prve in pristne Robinsonade slavnemu pisatelju. „Lepi dol“ je povest tako pretirana, kakor prisiljeno zelje, oba junaka v povesti, Ivan, z gladko obritim, a vendar ostrim obrazom, in oproda mu Martin napravljata nam isti utis, kakor nesrečni sopranisti skopci v Sikstinski kapeli v Rimu. Pojejo lepo, a pojejo liki avtomati.

Tudi glavna osoba, orjaški Ivan, je le avtomat. Dvajset let služil je cesarja, dobil za svojo hrabrost zlata in srebrna znamenja — katera, o tem se previdno molči — rešil je življenje Martinu, potegnul tega in onega iz nevarnosti, več je vsem 99 rokodelstvom, visoka gospoda se briga zanj, vendar pa ga vrag zanese v „Jazni dol“. Jedva je emfatično izrekel, „kjer ti je dobro, tam si doma!“ že ga vidimo, kako ob suhem kruhu z Martinom vred grize puste „drobnice“, da imata oba skomine.

*) Gospodje uredniki „Slovenčevi“ zapamtite si to, kadar bode te zopet razpravljali „židovski“ ubi bene ibi patria.

In kako čudovito je popisano teh dveh junakov delovanje. Mojzes v puščavi bil je pravi šušmar proti njima. Za sekiro, katerej so cigani odžgali toporišče, napravita menda z dvakrajcarskim „pibcem“ v par minutah novo toporišče, da sekata led, da krojita deske, žal, da to ni natančneje povedano, ker bi potem ne potrebovali več žag. A vse to je še malenkost, prava bagatela. Naša junaka „znata več, nego hruške peč!“

Ivan in Martin lovita ptiče, polhe, divje čebele, kuhata in pereta sama, sama si šivata perilo in s polhovino podšite suknje in kape, delata si krplice, šivata in krpata črevlje, kujeta motike in krampe, trebita, gnojita, prekopujeta, razbijata kamenje, (hvala Bogu, da sta ga na Nanosu vender še nekoliko pustila!), požigata grmovje in mah (ki je takrat gorel, kakor smola), pri vsem tem pa podrto kočo v kratkem času prezidata v grad, lep tako, da je nekoč grof sam dejal, da skoro ne pozna lepšega bivališča.

A vse to je še velemalo. Ivan je tudi urar; kakor bi pihnil, naredi meh in kovačnico, apnenico in naposled celo vodovod, sploh vse, kar koli le želi in potrebuje, s kratka Ivan je „Universalgenie“ in dasi živeč za Marije Terezije, že tako iskren rodoljub, da ga čujemo tožiti: „Žalibog da ni mogoče dobiti slovenskih knjig!“

Kakor glavna junaka, tako je tudi okolica izredna, čudovita. Celó živali neso take, kakor drugod. Dihur n. pr. je tako jak, da skozi špranjico tako ozko, da mu oddrgne nekoliko dlake, odnese hkratu tri kljunače. Požrešen pa je tako, da je vse tri kljunače takoj povečerjal. Seveda mu ta požrešnost ni bila koristna, kajti drugi večer ga je že Ivan vjel v žično zanjko. Divje gosi pridejo v Jazni dol martinovat ter se usedejo na košato bukev. Ivan hiti nad nje ter z jednim strelom kar štiri ustrelji. Gospodje lovci! to je kaj za Vas, tu se lahko kaj naučite od slovenskega Münchhausena.

(Dalje prihodnjič.)

Evropski položaj, ali mirovna pipa sedaj

in v bodočnosti

Istrske Brusijade.

Gospod urednik! Vi ste večer nezadovoljnež, ne poznate „olajševalnih okolščin“, in vem da bi hoteč me ostro pokarati, prav odločno zmajevali z glavo svojo, ako bi znali, kakov neznanski strah me prošinja pred takozvanimi Puljskimi „žurnalisti“. Zmajevali bi, ker ne poznate krutosti tega rodú tedaj, ko se hočejo maščevati. Gorje, trikrat gorje onemu, ki se jim zameri.

Taka usoda, poleg neizmerne tragike, zadela je nedavno možá, ki je bil do sedaj svétla zvezda na irredentovstva jasnem obnebji. — Čujte torej zgodbo, pretresujočo živce občutnemu človeku.

Bilo jih je več, ki so po lepi stari navadi v C . . . j vi lekarni v krogu sedeli — naš „Eco“ je prav

natančno načrtal vso situvacijo epohalnega tega trenutka — in so drobili prazne mestne kvante.

Bili so navzočni lekar, „žurnalist“, kanonik — nulla dies sine linea, ni ga škandala, da neso prisotni naši „reverendi“ in „revendissimi“ — in pa nesrečnež dr. Bolmarcich.

Vrag ga vedi, kakó je prišlo, da so se zbesedili. Beseda prinese besedo, pes pa kost, kakor pravi pregovor, temperatura rase od trenutka do trenutka in v hudi vzbujenosti zgodi se nečuvano, da dr. Bolmarcich razžali „žurnalista“. In prišlo je še hujše: lekarničar prepove „žurnalistu“ kdaj več „počastiti“ lekarno s svojim pohodom. Doktorji in lekarji vedno vkup držé. — To je bilo prehudó, žgoča želja osvetljivosti prošinjala je našega „žurnalista“ užaljeno dušo.

In prišlo je maščevanje. Kdè so bila v teh dneh vsa ona vprašanja, ki pretresajo srce celi Evropi, kakor: osvobojenje sužnjev v Afriki — evropski naj še malo potrpe —, Panamska družba, Boulanger in vse njegovo pecivo, posebno pa vprašanje, kakšen datum bode imela „maršruta“, s katero bode prepotoval dolgonosi Koburžan dolgo pot iz Bolgarije v Madjarsko — vsa ta vprašanja so izginila, vid in sluh našega „Eco“ posvečen je bil le žaljenemu žurnalistu in zlodejcu Bolmarcichu. Da se je umazano privatno perilo obešalo po „Ecovih“ predalih, to bi še ne bilo najhujše, „žurnalist“ izumil je drugo strašno crožje, izumil je epitet Bolmarcichu, katerega je prinesel „Eco“ mastnimi črkami tiskanega: dottor štruca-bruški.*) To je oščilo, žurnalist je zmagal; „dottor štruca-bruški“, to so najnovejše naše krilate besede. Ni li to duhovito? Vi v Ljubljani nimate niti pojma o polemiki, kakeršne treba, da pospešuje javni blagor. K nam morate priti, da Vas poučimo o pravi nalogi žurnalistike. Toda osvetljivosti žeja in lakota še nista bili ugašeni, treba je bilo še hujše kazni. Ubogemu Bolmarcichu bilo je sojeno, da izprazni kupo grenkosti do dna. V peklenjskej svojej osvetljivosti sklenil je „Eco“ zadati zadnji, smrtonosni, pogubni udarec: od onega usodepolnega dne ne piše več dr. Bolmarcich ampak dosledno — napnite vse moralne svoje sile da ne omahnete — Bolmarcić. Razumite li, kaj to pomenja?! Ako tega ne umejete, Vam ni pomoči. Padel je z nebes romanske superijornosti v peklo slovanske inferijornosti. Padec je preglobok, da bi si revež pri tem reber ne polomil.

Ako vse to dobro premislite, se pač ne bode več hudili, da vsi trepečemo pred temi „žurnalisti“.

Mene pa osobito še nekaj vznemirja. Bodočnost specijalnega mojega prijatelja, gospoda dr. Stanicha mi je pri sreci; bojim se vedno, da bi se danes ali jutri tudi njemu kaj sličnega ne prigodilo — saj veste, da nesreča nikoli ne počiva. Jaz se niti ne morem spoprijazniti z mislijo, da bi moral kedaj čitati dr. Stanič mesto Stanich. Pri moži s tako čisto italijansko sokrvco, bilo bi to absurdno, to bi bilo prehudó, tega mož ne zasluži!

Pravijo, da je ni nesreče brez sreče! In res je to! Kakor mi je šla usoda revčeka Bolmarcicha, ali pravo za pravo Bolmarcića, do srca, zame imela je vesele posledice. Gospod urednik! jaz vem, da Vi mi dobro hočete, zato pa gojim posebno zaupanje do Vas. Čutstvo to, daje mi pogum, da Vam — pa le Vam — nekaj razodenem: tudi jaz imam včasih svoje slabostne ure. Včasih me obhaja neko nepopisno hrepenenje, da bi — pa ne se smejati, — malo zajahal svojega pegaza. A kljuse to presneto me ni nikdar pustilo do sebe. Žival ta je grozovito trmoglava in vidi se jej, da ni vzrejena pri jaslih, iz katerih zobljeta oves pegaza Stritarjev in Gregorčičev.

Tedaj pa, ko mi je dušo prešinjalo najiskrenejše sožalje do doktorja „Štruška bruški“, zarezgatalo je živinče kar nenadoma in otepalo je okolu sebe z vsemi štirimi. Skrajno vzburjen zajašem je in dam duške viharji svoji radosti v sledečih stihih:

Kokétka rada se ozira
Laški korar rad prepira.

*) To bi značilo po naše doktorja, kateri se je popél v zdravniškej svojej znanosti tako visoko, da zna — (ulěsa) ture stiskati.

Nemec ljubi cmok in zelje,
Brumnost naš v nebesa pelje.
Teremtete paprika,
To je kaj za Madjarja!
Lah pa bode Lah ostal,
ker on ljubi le — škandál!

A gospod urednik?! Kaj pravite Vi temu?! Taki-le smo, da veste!

Še malo bi bil rad pognal pegaza v dir in zabadal sem ostroge v rebra njegove, ali dalje ni hotelo; utrudilo se je revše, utrudilo.

Sedaj pa privoščite malo oddihljaja tudi potečemu se
Vašemu

— Č.

V Pulji, na sv. Deziderija dan 1889.

Otroški humor.

Otrok jokal je na ulici. Mimoidoč gospod povpraša ga, zakaj da joka.

Otrok pove mu svojo nezgodo, to je, da je izgubil desetico. Gospodu usmili se dete, vzame torej desetico iz žepa in dá mu jo, češ; tu imaš zopet desetico.

Otrok vzame desetico, a kmalu potem začne še britkeje jokati, na kar se gospod obrne vprašajoč: „Za Boga, ljubi moj, zakaj zopet jočeš?“

Ihteč se odgovori otrok: Kaj bi se ne jokal! Ko bi ne bil izgubil prve desetice, imel bi sedaj dve.

„Starmali“.

V nekem malem mestu na Slovenskem igrali so otroci na ulici ter svaljkali blato.

Mimoidoči gospod župnik ustavi se pri njih ter je vpraša:

„Kaj pa delate tukaj?“

— „Cerkev, zvonik in farovž bomo naredili.“

„Ali župnika tudi?“

— „Tudi, če nam bo kaj blata ostalo“.

Ilustrovan telegram „Brusov“ iz Sansibara.

Bismarck rekel je v nemškem državnem zboru: Mi Nemci bojimo se samo Boga, družega pa nikogar. Iz predstoječega telegrama pa je razvidno, da se Nemci ne bojijo samo Boga.

Gospod Lešnikar.

Ko je necega dne prišlo do tega, da se je moral gospod Lešnikar ločiti od svoje registrature, katero je več let upravljal vestno in natančno, bil je mož ves v svojem elementu. Napraviti si je moral nov načrt, kako bo ubil tiste ure, ktere je moral drugače preživeti pri dolgočasnem uložnem zapisniku in suhoparneji registraturi, a ker je bil velik prijatelj lepih umetnostij in krasne narave, vedel si je kmalu pomagati.

Poj zimi obešal je semtertja svojo pusto dvocevko na svoji izkušeni rameni ter se napolnil v gojzd, kaj pogledat, kaj da dela divjačina, osobito pa zajci, katere je visoko spoštoval. Kakor nam pripoveduje lovska kronika abderskega mesta, bili so zajci jako dobre volje, kadar so zagledali imenitnega lovca, kateri jim je napravil tako malo škode; govori se celo, da so se isti čas v tem kraju zajci zdatno pomnožili, kar je nedvomno le zasluga gospoda Lešnikar-ja bila. In kaj naj še poreko divji petelini, o katerih je gospod Lešnikar govoril vselej z nekakim posebnim spoštovanjem? Malo počitka privoščil si je tedaj, ko so popevali divji petelini svoje zaljubljene pesmi. Zgodaj je vstajal, da je slišal to divno petje. Ves zamaknen v te čarobne glasove, stal je nepremičen, ter čakal, kedaj se mu bo še bolj približal divji petelin, a ta popeval je, dokler se mu ljubilo, in klical svojo ljubico; ko pa si je mislil, da se je gospod Lešnikar dovolj zabavljaj na njegovo stroške, sflafolal je tja, in naš lovec si je zopet prihranil streliva za drugi pot. V spomladi pa, ko je bilo vse v cvetji in se je narava veselila svojega preporoda, tedaj je imel naš prijatelj zopet novo zabavo, ki je bila mnogo hvaležnejša od lova. — Lovil je namreč hrošče. — Ti hrošči šli so mu v posebno slast; trdil je večkrat, da je hrošč najbolj čista žival na svetu, kajti živi se le od zelenjave, — in vsled tega je pikantna in okusna jed. Kadar si je nabral nekoliko tacih hroščev, ki so nam sosebnost mesa majnika nadležni, potrgal jim z nekako trdosrčnostjo glavice ter se delektiral nad njimi, ki so mu baje najbolj dišali po večerji. Ko pa se je jela oglašati jesen, tedaj je imel zopet novega posla čez glavo.

Lešniki so mu posebno dobro dišali, in ker je bival v tem kraju več let, vedel je za vsak lešnikov grm; zasedil je pa, da najboljši lešniki rasto tam ob velikem potoku, ki se je ovijal okolu slavnega abderskega mesta. Tja je tedaj zahajal najrajše, kajti tam je dobival najboljše lešnike in največje. Ne vemo sicer, zakaj je bil tako rad nabiral lešnikov; morebiti zategadelj, ker se je sam pisal za Lešnikar-ja, morebiti pa tudi iz družih nagibov, kateri nam pa žalibog morajo ostati neznani.

To so bila njegova glavna opravila in že iz tega more razsodni čitatelj sklepati, kakô praktično si je razdelil naš junak štiri letne čase. Ne moremo se torej čuditi, da je nek doslej neznani pesnik in slavitelj Abderitov Lešnikarju posvetil naslednje markantne verze:

„Izvrsten res da lovec si drugače,
A zajec mirno viha pred teboj mustače.“

In nek drug tudi nepoznat nemšk pesnik slavil ga je tako le:

„Im wunderschönen Monat Mai,
Als alle Knospen sprangen:
Da hast du mit Behagen
Maikäferchen gefangen.“

Ostali čas, s katerim je še razpolagal, vedel je tudi dobro porabljeni. Kramljajal je rad s „purgarji“, donášal jim je razne novice, katere je poizvedel, ter je v teku

dneva obhajal ne baš preveliko mesto. Abderiti so ga pa tudi jako čislali; zmatrali so ga za svojca ter ga obsipavali z znamenij svojega spoštovanja. Saj je bil pa on tudi vse te časti v obilni meri vreden. V teku let, katere je prebil v Abderi, asimiloval se je popolnoma s prebivalci mesta; mislil je to, kar so oni mislili; zagovarjal je to, kar so oni odobraval, in ugovarjal jim ni nikdar, — po političnem prepričanju pa je on tiral z družimi Abderiti vred priljubljeno „politik des unbewussten“. Sicer pa, kolikokrat pride do tega človek Lešnikarjevega kalibra, da zastopa kako politično idejo, osobito če živi v Abderi? Nepopolna bila bi ta črtica, ako bi trdili, da ni imel naš Lešnikar nobenega nasprotnika. Vsak človek jih ima, kako bi bil Lešnikar brez njih? To bi bilo pač več nego čudno! Z onim doktorjem, ki ljudi zdravi, bilo sta si hudo navskriž in imela sta marsikatero rabuko med seboj in pa z nekim guvernerjem abderske provincije. Razdvojila jih je neki tista nesrečna „modra pola“, ktera je že marsikaterega birokrata presenetila in razburila in katera je tudi našega prijatelja spravila v pokoj. Naravno je, da ja je zategadelj Lešnikar smrtno sovražil in se je hotel nad njima maščevati. Ker je bil sam toliko pesnika, kakor n. pr. nemški Hans Sachs, vzel je v ganljivi pesmici slovo, pa ne od mladosti, ampak od svoje uradniške karijere, v ktere se pa le preveč ozira na ta dva svoja prijatelja. Morebiti se nam posreči, priti v posest te pesmi, ktero brezdvomno hrani arhiv abderskega mesta in tedaj bodemo čitatelje gotovo razveselili s tem umotvorom. (Dalje prihodnjič.)

Janez Krtača.

Dopis iz Gradca.

Dasi je udomačena v nas Slovencih razvada, da se plazi po Pegazu skoro vsakdo, ki je imel kedaj priložnost z Ovidijem pod pazduho v šolo korakati, je bilo do osorej še vendar nezaslišano, da bi vsak šušmar priobčeval v učenjaški podobi spise, v kojih bi sodil popolnoma subjektivno naše velmože in s svojimi omajanimi nazori prestrojal pravila leposlovju. Dandanes doživeli smo tudi to srečo. V krinki modroslovja ob avljajo se knjige spisane z najskrajnišim verskim fanatizmom in polne psolvk do vsega, kar se ne nahaja v malem katekizmu. Tem psevdofilozofom so uzor oni zlati časi, ko so človekoljubni inkvizitorji osrečevali vesoljni svet s svojim milosrčnim trinoštvo, ko so se coprnice na grmadah sežigale in grešniki v Rim po odvezo hodili. Res aurea illa aetas! Iz ovega veka podedovali so versko toleranco, vsled ktere jim človek ni človek, ako ni rimski katolik. Slovanska vzajemnost jih bôde v oči. Saj bi bilo pa tudi nečuvveno, da bi se Slovan družil s svojim slovanskim bratom, ki ni po katoliškem obredu krščen! Iz življenja, kakor tudi iz povesti in romanov se ima spolna ljubezen iztrebiti in vse, kar je z njo v zvezi.

Ljubezen je nenaravna strast, in ker imenovani učenjaki menda po lastnih skušnjah sodijo, ni ljubezni, ki bi ne bila pregrešna. Srce ne sme biti rahločutno niti usmiljeno, da se ne uda svetožalju, sentimentalnosti in melanholiji. Sedanja omika in sedanji napredki so v njihovih očeh nazadnjaštvo, ker se je današnje človeštvo preveč oddaljilo od presrečnega življenja v trinajstem stoletju, ko je tisoč ljudij plakalo, da se je jeden smejal. Mi se moramo v prvi vrsti potegovati za vero, katero nam bočejo sovražniki po vsej sili vzeti; za narodnost se nam pa ni treba veliko brigati. Saj ni v nikakoršni nevarnosti! Kakor je že iz njim lastnega verskega fana-

tizma razvidno, ometavajo z blatom vsakega, ki ni njihovega mnenja. Preširen in Turgenjev se pečeta na dnu pekla, Stritar, Gregorčič, Gorazd in drugi, ki ne zlagajo cerkvenih pesmij in ne pišejo molitvenih bukvic, pridejo pa še za njima. — Nekako tako pišejo naši novi filozofi in po tem kroji hočejo prestrojiti naše leposlovje.

Umevno je, da vzbujajo pri vsem razumništvu slovenskem veliko nejevoljo te vrste spisi, ki z nogami teptajo naše zaslužne pesnike in pisatelje ter nam naše uzore rujejo iz mladih src, vnetih za blagor in napredek slovenskega naroda. Nejevolja je tako narastla, da so se tukajšnji velikošolci že začeli v društvenih sejah posvetovati, ali naj storé tem pamfletom, kolikor jih je v društveni knjižnici, njihovi vsebini dostojni konec. „Esetaj hemar!“

Senca

kaže, kaj ima kmet z davčnim eksekutorjem.

Doneski za bodoči konverzacijski slovar slovenski.

A je prva črka, Adam bil je prvi človek, ki pri svojem rojstvu niti kričal ni. Živel je 930 let, vendar pa hranilnice Ljubljanske ni dočakal. Bil je dober soprog za ženo dal je svoje rebro, vgriznil v kisló jabolko, mesto zimske suknje bil je zadovoljen s figovim peresom. Za svoje potomce pa je slabo skrbel. Ne le, da nam je natorvil nesrečni dedni greh, tudi v gmotnem oziru ni mislil na nas. Da je Adam v rajsko banko naložil samo dva solda, imeli bi mi sedaj kapital nebrojnih milijard in „Narodni dom“ bil bi že davno gotov in bi še za „danski misijon“ kaj ostalo.

Azbuka one ljudi najbolj peče, ki je ne znajo. Nad tisoč let je stara, a dandanes jej očitajo, da je pregrešna novotarija.

Aglaja krasno, prastaro, bajeslovno ime. Danes vzbuja vsestransko pozornost. Uboga Aglaja postala je zadnji čas, kakor bi Srbin rekel, „trudna“. Za take ljudi je pa nekda London zeló ugodno mesto, ker je ondu gosta megla, ki marsikaj zakrije.

Antonov je veliko, nobenega pa tacega, ki bi znal ribam propovedovati, kakor sv. Anton Padovanski. Kaplan Kalan v Trnovem ni niti Anton Prašiček, še menj pa Anton Padovanski, pa si vender domišljuje, da propoveduje ribam.

Bertold Schwarz izumil je smodnik, Miroslav pa ne, zato mu pravimo Feketa. Ker ni smodnika, iskal je zadnje dni po Trnji dinamita. A tudi v Trnji splavala je slava po v di in Fekete se je preveril, da ima on,

kakor gotovi gospodje v Ljubljani nepobitno pravico do najslavnejše blamaže.

Beneficij je jako blagoglasno slovo za gledališke igralce in diletante. Gospod kanonik Klun ni niti gledališki glumač, niti diletant, a beseda „beneficij“ mu lepo zvoni v ušesih. „Beneficij“ Ravbarjev je kos one „molzne krave“, ki se že par let goni po slovenskih listih. Zadnje dni gonil jo je „Slovenec“, pri njem se izvestno tudi nahaja dotični živinski list.

Blažev žegen“ če ne koristi, pa tudi ne škoduje. Uspeha ima baš toliko, kolikor kaplana Kalana propovedi. (Obširneje pod naslovom „ničla“.)

Baltazar bil je jeden izmej treh kraljev, Boltavzar pa je narodni brivec na Starem Trgu v Ljubljani.

Car je daleč, nebo visoko, carina blizu, cikle pa težke, pri strmih klancih pa stoji vsaka, ako je ne podložiš, pet goldinarjev.

Brabançonne imenitno mesto, nekje na „Slovenčevega“ uredništva obzorji.

Korektor (Corrector) — dobrodušen mož, ki marsikateri napaki skozi prste pogleda.

Cipe, krščene, švigajoče o mraku in pozneje po ulicah, so ugoden predmet za propovedi, potem pa za podlistke.

Črne zastave. (Glej „Poslano“ na drugem mestu.) „Činčara“, v Ljubljani znana figura, nekoliko „Rübezahl“ — podobna, je zaupni mož Verderberjev.

Café Israel je „nom de guerre“ za znano kavarno pri „Slonu“.

Domoljub zove se tudi neki list, ki je bil toliko potreben, kakor péto kolo. Zato ima pa tudi svojega posebnega Kolarja.

Bohinj divna dolina na Gorenjskem, katero pa treba videti in poznati, predno se uporablja na odru.

Kolar — gospod, ki ima samega sebe okolu vratu. (Glede obrti glej Domoljub!)

Poslano.

Slavno vredništvo!

Blagovolite vsprejeti naslednje vrstice v Svoj od naše strani malocenjeni list. Prepričani smo, da naše želje ne bodete zavrgli, kajti, „da se resnica prav spozna treba čuti dva zvona“. „Faust“ ima nekje tudi kaj jednacega, a dotični citat nam baš sedaj ne pride pod palec, zatorej bodi Vam rečeni pregovor dovolj.

Povod, da Vam sploh pišemo, so nesrečne črne zastave, ki nam huje presedajo, nego še tako zastarele ribe, o katerih je znano, da navadno pri glavi smrdé. Da, črne zastave šopirijo se po nepotrebnem celó ondu, kjer jih ni. Uprašamo, čemu se prebivalstvu tako silno toži po črnih zastavah? Črnih zastav je v obče tako malo treba, kakor luknje v glavi. Naša veljaj in če se tudi vse na glavo postavi, kajti razlogi naši so nepobitni Evo jih:

1. Zanikavamo, da je črna zastava sploh barva sožalja. Le poglejte afriške mure, oni hudiča samega slikajo belega. Ko bi črna boja sploh bila žalno znamenje, zakaj bi se pač mi vedno oblačili v črno? Saj nemamo navadno pravega povoda, da bi se žalostili.

2. Za Ljubljano je glede črnih zastav odločilen jedino le Avgustinej na Dunaji. Prijatelj našega lista gledal je iz tega zavoda osem pogrebov, je torej gotovo osemkrat pametnejši, nego drugi ljudje, — in vender

ta prijatelj na Avgustineji še nikdar ni videl črne zastave. Kdor torej hoče kritikovati nedostatek črnih zastav, idi poprej gledat na Avgustinej na Dunaj!

3. Boljši nego črne zastave, so tihe molitve. Tiha molitev ima posebno tolažilno in hladilno moč, treba le prave „andohti“. Da so v Lavantinski škofiji zvonili in črne zastave razobesili, to za nas pač ni merodavno. „Vsake oči imajo svojega slikarja“, ali kakor bi rekel Voltaire „Chacun à son gout“. Vrhu tega je mej Kranjsko in Štajersko Sava in še kaj družega vmes.

4. „Da so pa ljubljenu vladarju bolj všeč molitve duhovnikov in vernikov, kakor črne zastave, posnemamo iz tega, da se je javnim uradom dal izrecen migljaj naj se takozvane votivne maše korporativno ne udeležo. Sapienti sat!

5. Ko bi se našel neveren Tomaž, ki vsega tega vender še ne veruje, imamo zanj še poslednji argument. To je naš dinamiški top. Čujte torej! — Noč in dan mi žalujemo, da je ves naš krik zaman, da ne moremo v kozji, ali vsaj v jezuitski rog vgnati „Slovenskega Naroda“. Ko bi črne zastave res bile znak toge, visele bi pred našimi okni noč in dan. Ker jih ni videti, prepričate se lahko vsak dan, da črna zastava še ni jedino znamenje žalosti. Mnogokrat črn žole isto znači. Quod erat demonstrandum! S kolegijalnim pozdravom

Vredniki „Slovenčevi“.

„Rimskega Katolika“ — prvi mladič.

Vsak učenjak ima svojo šolo. Dr. Mahničič sicer ne prištevamo učenjakom, mislimo marveč, da vsega, kar piše, niti sam ne veruje, vender pa smo v svoje veliko presenečenje zapazili te dni, da ima že tudi On svojo šolo, prvi roj svoj, svojega mladiča.

V „Südsteirische Post“ naznanja g. Seemann „römisch katholischer Fabrikant“ v Ljubljani svoje Bienenwaxkerzen“.

Uverjeni, da je reklama dobra, osobito pa časnikarjem koristna, ne ugovarjali bi niti tako kričočemu inseratu. A ker v Ljubljani doslej še nemamo, hvala Bogu, nobenega židovskega svečarja in medicinarja, ker vsi z jednako pobožnostjo prodajajo svoje sveče, svoj vosek, med in „strdenje“ (lebzelt), mislili bi vender, da tako ostentativno naglašanje rimskega katoličanstva pač še ni potrebno. Pretiranost nikdar ni umestna.

Ako bodemo tako dalje pretiravali, utegne se dogoditi, da bode kak dolgobradi in krivonosni Abraham po krčmah ponujal naposled celo „römisch katholische Hosen-träger.“

A-hacelj: Ali sta že čitala „Slovenca“?

B-hacelj: Jaz sem ga že. Poln nemških citatov je. Zdel se mi je kakor juha na sv. Kumu.

C-hacelj: No kakšna pa je ta juha?

B-hacelj: Ni juha, je samo krop. Krčmarica ima pripravljen velik lonc kropla. Ko je dovolj romarjev vkupe, dene špeha v ponev in zabeli krop z njim, da je poln „cinkov“. In vsi romarji hvalijo izvrstno „juho“.

A-hacelj: Hm, hm! Krop, citati, cinki, vse vkupe pa izvrstna juha! Nič ne rečem!

C-hacelj: Citati imajo posebno vrednost, posebno pa oni iz „Fausta“ in Voltaireja. Pisatelj kaže učenost svojo.

B-hacelj: Beži beži! Učenost, pa kakšno? Takoj malo naprej za citati pa trdi, da je utopljeni bavarski kralj Ludovik bil naše cesarice brat.

C-hacelj: To je pa res predebelo! Zdaj pa tudi jaz nesem več zanj. Namesto Voltaireja vzel bi bil rajši navaden koledar v roke in ne bil bi se otajal vosek na perotih njegovih.

B-hacelj: Kakor sem rekel, juha s sv. Kuma!

Spomini.

I.

L. 1848. l. šel je „deželno-knežji“ uradnik pregledavat že star, porušen vodni jez. Mi nismo videli domovnice tega vodnega pomočnika, a ljudje, ki so ga poznali, trdijo, da so se težko sporazumeli z njim, ker je mislil, da se morajo naučiti oni njegovega jezika, ne pa on njihovega. Predno se je odpravil na omenjeno komisijo je pač pozvedaval kako imenuje Slovenec nemški „das Wehr“, a ko je bil na mestu, pala mu je preklicana beseda z uma. Toda naš junak se ne premišlja dolgo, nego modruje, ako je za Nemce dobro „Wehr“ zakaj bi Slovencem ne ugajalo „vera“.

Vpraša torej pozvane udeležence, hočejo li res „novo vero“! Kmetje osupéli namišljenemu krivovercu niti ne dajo govoriti temveč kliknejo soglasno: Mi nečemo nove vere, mi se držimo stare.

— „Pa tu geschrieben, da ga hočete nov'ga vera!“

— To ni res, mi ostanemo pri pravi stari veri.

— Also, ga hočete star'ga véra?

— Le tako zapišite, gospod, mi nečemo nove vere.

Uradnik je zapisal, da so udeleženci zadovoljni sê staro vero, kmetje so se podkrižali in ostala jim je stara vera, ostal pa jim je tudi stari jez.

Mejnarodne redute

okolu katerih se bode prejal slej zače — ples.

Telegrami „Brusu“:

Postojina. Fekete pravi, da je v Hrenovicah hren jako hud.

Radeče pri Zidanem Mostu: Danes smo uložili tožbo zoper Vas, ker ste nam vzeli naš starodavni „brus“. Kaj smo mi brez „brusa!“

Trst. Vsled velikega moralnega uspeha dramatičnega društva Ljubljanskega v našem gledališči „Fenice“ je odbor nekega društva v „Via Campanile“ isti večer sklenil, da z lastno močjo sezida novo gledališče. Mesto, kje bode gledališče stalo še ni določeno, najbrže na „Piazza Negozianti“ ali pa „Via Gegha“ šte. 8. na dvorišči.

Iz Dola pod Ljubljano. Pri nas smo tako srečno nesrečni, da imamo misijon. Najhuje prizadet je tukajšnji tovarnar. Delavci in delavke hoteli so izostati kar cel teden. Po dolgem prigovarjanji dosegel je vsaj toliko, da jih samo tri dni ni bilo. Tri dni neso delavci in delavke niti krajcarja zaslužili, tri dni stala je tovarna brez dela in tovarnar trpel je škodo. Nekje je zapisano: Šest dni delaj, a sedmi dan je dan Gospodov, dandanes pa se tudi to pravilo postavlja na glavo. Ne rečem niti besede več, samo še to: Ako nas domača duhovščina ne more poučiti dovolj, nas tudi vsi misijoni ne bodo.

Pri izpraševanju.

S Krasa dobili smo kratek dopis z naslovom: „Ženin in duhovnik“:

Duhovnik: Koliko je Bogov?

Ženin: Jeden.

Duhovnik: Koliko pa peršon?

Ženin: Štiriindvajset nas bo z godci.

Jeremijada iz Postojine.

O joj! O joj! O joj!
Oj Fekete ti moj!
Kaj storil si faranom,
Da Hinkota županom
Si izvolili so?
Koliko si govoril
Dobrot, da jim boš storil,
Če ga ne volijo?!

O jej! O jej! O jej!
Preč tam sem za vselej!
Me noče poslušati
Nobeden, ne se bati
Mojé mogočnosti,
Nobenega ni upa,
Da častnim članom župa
Kdaj me volila bi! —

Zguba.

Rešitev skakalnice v 2. številki.

Na dr. Preširnovem grobu.

Ko zvezde luč, poprej nikdar poznane,
Prisvetil je Tvoj duh nam iz noči!
„Al roži so le kratke ure dane“:
Za Toboj zgodaj nam oko rosi
Na grob, kjer Tvoja struna mila
Je umolknila.

Al Tvoj pepel naj tibi mir pokriva,
Da ravno hitro vzet, veliko si končal,
Objema Te mladika večno živa;
Dokler svoj jezik bo Slovan poznal,
Bo srce Tvoja struna mila
Mu budila.

Peval

France Levstik.

Listnica uredništva.

Gosp. B. M. v R. Pesmi „Lovretovo sovraštvo“ ne bomo priobčili, ker je predmet premalosten. Ako Vam poverjenik Lovre še ni izročil knjig, obrnite se na družbo samo, ki Vam bode hitro pomagala do tega, kar Vam gre.

Gosp. I. S. v M.: Strinjamo se popolnoma z Vami, kajti:

„Greife in kein Wespennest;
Doch greifest du, so greife fest!“

Gosp. A. T. v Ljubljani. Nam bode jako drago.

MATIJA GERBER

(Josip C. Gerber)

na Kongresnem trgu št. 4 v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 4

priporoča dobro oskrbljeno svojo

galanterijsko knjigoveznico,

po katerej je v prijetnem položaji, da more izvrševati solidno delo po najnižjih cenah.

Nadalje priporoča veliko izbor svojo

slovenskih in nemških molitvenikov, podob svetnikov, rožnih vencev itd.

šolskega in risarskega orodja

kakor: vsakovrstnih pisank in risank, ki se tu rabijo, risalnih blokov, risarskih desk, risarskih ravnil, jeklenih peres, svinčnikov, črnih, škrlinjskih pisalnih tablic, in črtalnikov itd.

Za šolske knjižnjice:

Ivan Tomšič: Knjižnica slovenske mladine, zvezek 1—3 obsegajoč Dragoljubci, Rokodožiči, Sreča v nesreči, in (9 4—6) Markič: Pripovedke za mladino.

A. EBERHART

v „Zvezdi“ št. 6 in na mestnem trgu št. 3

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih rokovic, preramnic, ovratnikov, manšet, srajc, kravat, nogovic, telovnikov, predpasnikov, spodnjih kril, robcev, gamašen in drugih jednacih predmetov. (3 4—12)

Svojim cenjenim naročnikom in kupovalcem uljudno naznanjam, da sem ostavil svojo dosedajšo

prodajalnico s čevljarskim blagom,

katere sem imel več let in v katerej sem imel vedno največjo izbor ter se preseli!

v Cetinovičevo hišo na Kongresnem trgu št. 3,

kjer sem otvoril svojo novo prodajalnico

Zahvaljujoč se najtožlje za do sedaj izkazovano zupanje, prosim uljudno, da mi je še dalje ohraniti, ter zagotovljam, da se bodem kakor dosedaj prizadeval, da postrežem svojim naročevalcem in kupovalcem v vsakem oziru najreelnejše in kolikor moč po ceni.

(8 4—4)

Z velespoštovanjem

Jarnej Žitnik.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev,
lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.
Ljubljana,

za Franciskansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v
njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot
znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupce so **oljnat**
barve v ploščevinastih puščah (Blehbüchsen) v
domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in
boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (5 4—24)

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Največja izber orožja z jamstvom, da je
dobro in da dobro strelja, kakor:

Lovske in salonske puške,
revolverji,

ravno tako tudi mnogo za lov potrebnih pri-
prav ima po ceni (12 4—4)

FRAN KAISER,

puškar in prodajalec orožja,

Ljubljana, Šelenburgove ulice.

Tudi se popravila hitro in po ceni izvršujejo.

ADOLF ROMING

podobar

v Ljubljani, Židovske ulice št. 5.

Se priporoča za izvršitev vseh v njegovo stroko
spadajočih del.

Izdeluje vsakovrstna cerkvena dela kakor
tudi umetniško hišno opravo od navadne do
najfinejše po najboljšem slogu.

Mnogobrojna zaloga

rezbanja, lesenih, stearinskih in terakota kipov,
(10 2—2) kakor tudi slik vsake vrste.

Naročila zvršuje točno in ceno.

Robert Kriegel,

urar v gledaliških ulicah,
priporoča svojo bogato

zalogo ur raznih vrst

po primernih cenah. Tudi se vsprejemajo

popravila, (4 3—3)

katera se hitro izvrše in cenó zaračunijo.

ANTON OBREZA,

tapetnik in dekoratèr v Ljubljani,

Šelenburgove (poštne) ulice št. 4,

opozarja na svojo bogato zalogo tapeciranih mebljev, mo-
drocov, zagrinjal in preprog in dovoljuje od že itak nizkih
cen v svojem ceniku s pobobami, katerega pošlje vsakemu
na zahtevanje zastoj in franko, pri resnih naročilih, ako
se ista dopošljejo v teku meseca januarja 5—15 od-
stotkov popusta. (14 3—3)

!!! Pozor moji razstavi raznih predmetov v Rudolfinumu!!!

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujem se svojim prečastitim prejemnikom
v stolnem mestu in na deželi, za dosedanjo bla-
gohotno zaupanje in priporočam se v prihodnje za
naročila vseh v mojo stroko spadajočih del. Za-
gotavljam, da bodem v prihodnje delal še po ce-
nejših cenah kakor doslej, ne da ne bi jamčeval
za skozi solidno delo in dobro gradiyo (materijal.)

Zmirom imam na prodaj lepo lakirano hišno
in kuhinjsko orodje,

banje za sedenje, banje ter stole
za kopanje

s kurjavo ali brez kurjave.

Tudi dobivajo se pri meni zmirom Waterclosesets
in svetilnice za vozove in prodajam iste ceneje,
kakor povsod drugod.

Naročila in popravila vsake stroke izvršujem
brzo in ceno.

M. SKRABEC,

stavbeni in galanterijski klepar (Spengler)
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 1.

(11 —3)

Preselitev podjetja

in

priporočilo.

Udano podpisani uvoja se p. n. občinstvu uljudno
naznanjati, da je preselil svojo krojaško obrt, katero
je imel 8 let v Gledaliških ulicah št. 6 v

Šelenburgove ulice št. 4 (Schleimerjevo hišo).

Hkratu se zahvaluje za zaupanje, skazano mu v
starem prostoru in prosi, da bi mu ga še nadalje ohrani-
li, kajti prizadeval si bode v vsakem oziru zadostovati
zahtevam p. n. kupovalcev in naročnikov, posebno pa
prečastiti duhovščini z reelno in solidno postrežbo in
konečno opozarja na zalogo došlega tu- in inozemskega
blaga.

Z velespoštovanjem

F. Cassermann.

(7 4—12)

Slika Einspielerjeva

v veliki obliki

krasno izdelana dobiva se po 50 kr. v

„NARODNI TISKARNI“.